

39/18

09.10.2020.

REPUBLIKA HRVATSKA
Visoki trgovački sud Republike Hrvatske
Berislavićeva 11, Zagreb

Poslovni broj: 81 Pž-2766/2020-2

U I ME REPUBLIKE HRVATSKE

PRESUDA
I
RJEŠENJE

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, u vijeću sastavljenom od sudaca Marine Veljak, predsjednika vijeća, Lidije Tomljenović, suca izvjestitelja, te Mirne Maržić, člana vijeća, u pravnoj stvari tužitelja REPUBLIKA HRVATSKA, Ministarstvo financija, OIB 18683136487, kojeg zastupa Županijsko državno odvjetništvo u Splitu, protiv tuženika VITROPLANT d.o.o. u stečaju, Solin, Stjepana Radića 38, OIB 29708509139, kojeg zastupa punomoćnica Marina Krka, odvjetnica u Odvjetničkom društvu Krka i Krka iz Splita, radi utvrđenja osporene tražbine, odlučujući o tužiteljevoj žalbi protiv presude i rješenja Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-395/2018 od 22. svibnja 2020., u sjednici vijeća održanoj 17. rujna 2020.

presudio je

Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje presuda Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-395/2018 od 22. svibnja 2020.

riješio je

I. Odbija se tužiteljeva žalba kao neosnovana i potvrđuje rješenje Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-395/2018 od 22. svibnja 2020. u točkama I. i II. njegove izreke u dijelu kojim je naloženo tužitelju da naknadit tuženiku parnični trošak u iznosu od 62.750,00 kn zajedno sa zakonskim zateznim kamatama.

II. Odbacuje se kao nedopuštena tužiteljeva žalba izjavljena protiv točke II. izreke rješenja Trgovačkog suda u Splitu poslovni broj P-395/2018 od 22. svibnja 2020. u dijelu kojim je odbijen tuženikov zahtjev za naknadu troškova u iznosu od 15.675,00 kn.

Obrazloženje

Pobijanim presudom odbijen je tužbeni zahtjev da se utvrdi osnovanom tražbina Republike Hrvatske, Ministarstva financija, OIB 18683136487 u iznosu od 47.112,81 kn kao tražbina I višeg isplatnog reda u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom Vitroplant d.o.o. u stečaju, Solin, Stjepana Radića 38, OIB 29708509139, pred Trgovačkim sudom u Splitu pod poslovnim brojem St-1725/2016.

Pobijanim rješenjem odbačena je tužba u dijelu kojim je tužitelj zahtijevao utvrđenje osnovanim osporene tražbine u iznosu od 956.123,67 kn (točka I. izreke), naloženo je tužitelju da naknadi tuženiku parnični trošak u iznosu od 62.750,00 kn, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama, te je odbijen zahtjev za naknadu troškova u iznosu od 15.675,00 kn (točka II. izreke).

Tako je prvostupanjski sud presudio jer je nakon provedenog dokaznog postupka utvrdio da tuženiku ne pripada pravo da u stečajnom postupku prijavi tražbine radnika u bruto iznosu jer u odnosu na tu tražbinu nije bio osobni vjerovnik stečajnog dužnika, već su u tom dijelu osobni vjerovnici radnici, zavodi i fondovi kojima te tražbine pripadaju i koji su kao subjekti s pravnom osobnošću bili ovlašteni na podnošenje takve prijave. Nadalje, za preostali iznos tražbine (956.123,67 kn) prvostupanjski sud je naveo da se takva tražbina temelji na pravomoćnom i ovršnom rješenju Porezne uprave, Područni ured Split, Ispostava Solin od 6. lipnja 2012., Klasa: UP/I-415-02/11-01/164, te je istaknuo da je u odnosu na taj dio tražbine tužbu bilo potrebno odbaciti. To iz razloga što su sudovi vezani uz činjenicu pravomoćnosti pojedinih odluka, pa time i uz činjenicu pravomoćnosti citiranog upravnog akta u granicama njegove pravomoćnosti. Slijedom navedenog, prvostupanjski sud je zaključio da, s obzirom na to da je za tu tražbinu postojala pravomoćna i ovršna isprava, sud je u parnicu trebao uputiti osporavatelja, ovdje tuženika, a ne tužitelja, jer tužitelj kod takve pogrešne pravne upute ne stječe pravo na sudsku zaštitu jer bi to bilo protivno odredbi čl. 266. Stečajnog zakona („Narodne novine“ broj 71/15; dalje: SZ), ali i temeljnom stavu da je sud vezan pravomoćnim i ovršnim odlukama upravnih tijela. Stoga je tužitelj u takvoj situaciji pogrešne upute u stečajnom postupku trebao podnijeti žalbu protiv rješenja o utvrđenim i osporenim tražbinama od 18. lipnja 2018., a ne podnijeti predmetnu tužbu. Odluka o trošku parničnog postupka temelji se na odredbi čl. 154. st. 1. i 155. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“ broj: 148/11-pročišćeni tekst, 25/13, 89/14 i 70/19; dalje: ZPP).

Protiv te presude i rješenja tužitelj je podnio žalbu pobijajući je u cijelosti zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka iz odredbe čl. 354. st. 2. t. 11. ZPP-a, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i pogrešne primjene materijalnog prava. U bitnom je istaknuo da su pobijana presuda i rješenje nejasni i nerazumljivi, te je u cijelosti izostao zaključak radi čega sud smatra da bi tužbu trebalo odbaciti zbog pogrešne pravne upute u stečajnom postupku kad te upute nije ni bilo. Naime, prvostupanjski sud je zanemario obrazloženje iz rješenja o osporavanju tražbina u predmetu poslovni broj St-1201/2016 od 18. lipnja 2018. gdje je navedeno da iz ovršne isprave nije vidljivo da se odnosi da se radi o ovršnoj ispravi koja se odnosi upravo na tu tražbinu prvog višeg isplatnog reda. Stoga je tužitelj takvim obrazloženjem stekao pravo na vođenje ovog postupka. U odnosu na dio tužbenog zahtjeva koji je odbijen, prvostupanjski sud je zanemario postojanje drugih zakona koji upravo njemu daju ovlaštenje na prijavu tražbine doprinosa, prije svega Zakon o doprinosima. Žalitelj je predložio uvažiti žalbu i ukinuti pobijanu odluku, podredno, preinačiti je i u cijelosti prihvatiti tužbeni zahtjev.

Žalba nije osnovana.

Pobijana odluka ispitana je u granicama razloga navedenih u žalbi sukladno čl. 365. st. 2. ZPP-a i pazeći po službenoj dužnosti na bitne povrede odredaba parničnog postupka iz čl. 354. st. 2. t. 2., 4., 8., 9., 11., 13. i 14. ZPP-a kao i na pravilnu primjenu materijalnog prava.

Predmet spora je utvrđenje osnovanosti tražbine u stečajnom postupku. Rješenjem Trgovačkog suda u Splitu, Stalne službe u Dubrovniku, poslovni broj St-1725/2016 od 13. ožujka 2018. otvoren je stečajni postupak nad dužnikom Vitroplant d.o.o. u stečaju, Solin, te je tužitelj u tom postupku prijavio tražbinu u iznosu od 1.003.236,48 kn kao tražbinu I. višeg isplatnog reda, a koja tražbina se u odnosi na doprinose iz plaće i na plaću. Stečajni upravitelj je osporio tu tražbinu, te je rješenjem Trgovačkog suda u Splitu, Stalna služba u Dubrovniku poslovni broj St-1725/2016 od 18. lipnja 2018. Republika Hrvatska, ovdje tužitelj, upućena u parnicu radi utvrđenja osnovanosti tražbine.

U odnosu na žalbu protiv pobijane presude:

Prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev u dijelu kojim je tužitelj zahtijevao da se utvrdi osnovanom tražbina Republike Hrvatske, Ministarstvo financija, OIB 18683136487 u iznosu od 47.112,81 kn kao tražbina I. višeg isplatnog reda u stečajnom postupku koji se vodi nad tuženikom Vitroplant d.o.o. u stečaju, Solin. Pri tome je prvostupanjski sud naveo da tuženiku ne pripada pravo da u stečajnom postupku prijavi tražbine radnika u bruto iznosu jer u odnosu na tu tražbinu nije bio osobni vjerovnik stečajnog dužnika, već su u tom dijelu osobni vjerovnici radnici, zavodi i fondovi kojima te tražbine pripadaju. Suprotno žalbenim navodima tužitelja, takav stav prvostupanjskog suda je pravilan i osnovan na zakonu.

Prema odredbi čl. 138. SZ-a u tražbine prvoga višega isplatnog reda ulaze tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika nastale do dana otvaranja stečajnoga postupka iz radnoga odnosa u ukupnom bruto iznosu, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, a u tražbine drugoga višega isplatnog reda ulaze sve ostale tražbine prema dužniku, osim onih koje su razvrstane u niže isplatne redove.

Iz sadržaja navedene odredbe jasno proizlazi da u tražbine prvog isplatnog reda spadaju samo tražbine radnika iz radnoga odnosa u ukupnom bruto iznosu. Stoga, dio tih tražbina koje predstavljaju poreze i doprinose na dohodak i doprinose za mirovinsko osiguranje (koje zajedno s osnovnom plaćom čine plaću u bruto iznosu) ne može prijaviti Republika Hrvatska, kao tražbinu prvog višeg isplatnog reda, već to mogu isključivo radnici.

Prijavljene tražbine razvrstavaju se u isplatne redove na ispitnom ročištu na način da se tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika prema popisu (prijavi) koju sastavlja stečajni upravitelj, razvrstavaju u prvi viši isplatni red (čl. 138. st. 1. SZ-a), a sve ostale tražbine prema dužniku, osim onih koje su razvrstane u niže isplatne redove, razvrstavaju se u tražbine drugoga višega isplatnog reda (čl. 138. st. 2. SZ-a).

Slijedom navedenog, neovisno od toga što je Republika Hrvatska podnijela prijavu tražbine u iznosu od 47.112,81 kn s osnove doprinosa iz plaće i na plaću, ne radi se o tražbini I. višeg isplatnog reda niti je Republika Hrvatska ovlaštena podnijeti prijavu tražbine s osnove doprinosa iz plaće i na plaću, jer to u skladu s mjerodavnim odredbama Stečajnog zakona prijavljuju samo i isključivo radnici i prijašnji dužnikovi radnici.

Budući da se u konkretnom slučaju ne radi o tražbini I. višeg isplatnog reda, odnosno da prijavu tražbine (i) s osnove doprinosa iz plaće i na plaću mogu prijaviti samo radnici i

prijašnji dužnikovi radnici, to je tužbeni zahtjev u dijelu kojim je zahtijevano da se utvrdi da je osnovana tražbina za iznos od 47.112,81 kn, neosnovan.

Slijedom navedenog, na temelju odredbe čl. 368. st. 1. ZPP-a tužiteljeva žalba je odbijena kao neosnovana i pobijana presuda potvrđena.

U odnosu na žalbu na pobijano rješenje:

Prvostupanjski sud je odbacio tužbu u dijelu kojim je tužitelj zahtijevao utvrđenje osnovanim osporene tražbine u iznosu od 956.123,67 kn. Takvu odluku prvostupanjski sud je utemeljio na zaključku da u odnosu na tu tražbinu tužitelj ima pravomoćnu i ovršnu ispravu, rješenje Porezne uprave, Područni ured Split, Ispostava Solin od 6. lipnja 2012., Klasa: UP/I-415-02/11-01/164, te je u takvoj situaciji na parnicu trebao biti upućen osporavatelj, ovdje tuženik radi utvrđenja osnovanosti osporavanja. To iz razloga što je sud vezan uz činjenicu pravomoćnosti pojedinih odluka pa time i činjenicu pravomoćnosti citiranog upravnog akta u granicama njegove pravomoćnosti. Takvi zaključci prvostupanjskog suda su pravilni.

Između stranaka nije sporno postojanje ovršne isprave na strani tužitelja, niti da bi ta tražbina nakon donošenja ovršne isprave na bilo koji način kasnije prestala. Sudovi su vezani za pravomoćne upravne akte u granicama njihove pravomoćnosti, jer se jedino tako može očuvati jedinstvo pravnog poretka, radi čijeg ostvarenja djeluju različita državna tijela. To znači da sudovi nisu ovlašteni ispitivati zakonitost i pravilnost pravomoćnih upravnih akata (arg. iz čl. 12. st. 1. ZPP-a), dakle, u parničnom postupku nije dopušteno preispitivati pravilnost odluke sadržane u rješenju upravnog tijela.

Prema odredbi čl. 266. st. 4. SZ-a ako za osporenu tražbinu postoji ovršna isprava, sud će na parnicu uputiti osporavatelja da dokaže osnovanost svoga osporavanja.

Time što je od strane stečajnog vijeća, u slučaju kada za osporenu tražbinu postoji ovršna isprava umjesto osporavatelja na parnicu pogrešno upućen vjerovnik, vjerovnik ne stječe pravo na sudsku zaštitu, jer bi to bilo protivno odredbi čl. 266. st. 4. ZS-a kao posebnom propisu kojim je uređeno zakonsko ovlaštenje za podnošenje predmetne tužbe.

Stoga, sve dok osporavatelj takve tražbine ne bude upućen i pokrene te uspije u parnici radi dokazivanja osnovanosti svoga osporavanja, postoji predmnijeva osnovanosti tražbine za koju postoji ovršna isprava.

Kako stečajni dužnik nije ni pokrenuo parnicu radi utvrđivanja osnovanosti svog osporavanja to se prema odredbi čl. 276. st. 2. SZ-a smatra da je osporavanje otklonjeno. To znači da je ovdje tužitelj ovlašten zahtijevati ispravak tablica ispitanih tražbina u smislu odredbe čl. 271. SZ-a.

Pravilna je i zakonita odluka o troškovima parničnog postupka, donesena prema odredbi čl. 154. st. 1. i čl. 155. ZPP-a, a visina troškova pravilno je odmjerena prema Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika („Narodne novine“ broj: 142/12, 10/14, 118/14 i 107/15; dalje: OT).

Slijedom navedenog, na temelju odredbe čl. 380. t. 2. ZPP-a tužiteljeva žalba je odbijena kao neosnovana i pobijano rješenje potvrđeno u točki I. izreke i u točki II. izreke u dijelu kojim je naloženo tužitelju da naknadit tuženiku parnični trošak u iznosu od 62.750,00 kn, zajedno sa zakonskim zateznim kamatama.

Tuženik nema pravni interes na podnošenje žalbe protiv točke II. izreke pobijanog rješenja u dijelu kojim je odbijen tuženikov zahtjev za naknadu troškova u iznosu od 15.675,00 kn, jer je u tom dijelu uspio u sporu, pa je njegova žalba u tom dijelu odbačena na temelju odredbe čl. 367. st. 1. ZPP-a u vezi s čl. 358. st. 3. ZPP-a.

Zagreb, 17. rujna 2020.

Predsjednik vijeća
Marina Veljak

Dokument je elektronički potpisan:
MARINA VELJAK

Vrijeme potpisivanja:
01-10-2020
11:47:49

DN:
C=HR
O=VISOKI TRGOVAČKI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
2.5.4.97-#130D48523937333439333636353135
L=ZAGREB
S=VELJAK
G=MARINA
CN=MARINA VELJAK